МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Закарпатського угорського інституту
імені Ференца Ракоці ІІ,
протокол №2 від 30.03.2021 р.

Із змінами та доповненнями, затвердженими
Вченою радою УР
протокол №7 від 25.08.2026 р.

Уведено в дію наказом ректора
№ 92-Вн від 26 серпня 2026 р.

Голова Вченої Ради _____ Черничко С.С.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ГЕОГРАФІЯ»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	**ПЕРШИЙ**
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	**БАКАЛАВР**
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	**А Освіта**
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	**А4 Середня освіта**
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	**А4.07 Географія**
КВАЛІФІКАЦІЯ	

Берегове – 2025

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми

«ГЕОГРАФІЯ»

1. **Гарант освітньої програми:**

Тібор ІЖАК, кандидат географічних наук, доцент,
заступник завідувача кафедри географії та туризму _____

2. **Розробники програми:**

Йосип МОЛНАР, кандидат географічних наук, доцент,
завідувач кафедри географії та туризму _____

Стефан МОЛНАР Д., доктор філософії з галузі
„Природничі науки", доцент, кафедри географії та туризму _____

24 серпня 2026 р.

3. **Завідувач кафедри географії та туризму** _____ Йосип МОЛНАР

24 серпня 2026 р.

4. **Завідувач відділу контингенту студентів** _____ Жужанна ФІЗЕШІ

24 серпня 2026 р.

5. **Керівник відділу забезпечення якості вищої освіти** _____ Адальберт РАЦ

24 серпня 2026 р.

6. **Проректор з навчально-методичної роботи** _____ Олександр БЕРГХАУЕР

24 серпня 2026 р.

7. **Проректор з наукової роботи та питань якості освіти** _____ Імре САКАЛ

24 серпня 2026 р.

8. **Ректор** _____ Степан ЧЕРНИЧКО

24 серпня 2026 р.

ЗМІСТ

1.	ПРЕАМБУЛА	
2.	ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	
3.	ВИМОГИ ПРОФЕСІЙНИХ СТАНДАРТІВ	
4.	ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
5.	РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ	
6.	ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ	
7.	ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
8.	ПРО ВИВЧЕННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ЧАСТИНИ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ	
9.	СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОП	
10.	ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	
11.	ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
12.	ДОДАТКИ	

1. ПРЕАМБУЛА

Освітня програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за предметною спеціальністю **А4.07 Географія** галузі знань **А Освіта** розроблена на основі Стандарту вищої освіти відповідного рівня і відповідної спеціальності. При розробці програми приймалися до уваги відповідні положення професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти».

ОП «Географія» розглянута та затверджена Вченою радою Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ, протокол №3 від 24 квітня 2025 р.

Освітня програма розроблена проєктною групою на кафедрі географії та туризму Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ у складі:

1. Іжак Тібор Йосипович – гарант освітньої програми, кандидат географічних наук, заступник завідувача кафедри географії та туризму; керівник проєктної групи;
2. Молнар Йосип Йожефович – кандидат географічних наук, завідувач кафедри географії та туризму;
3. Молнар Д. Стефан Стефанович – доктор філософії з галузі „Природничі науки", доцент кафедри географії та туризму.

Фахівці, додатково залучені до розробки стандартів

Залучені стейкхолдери:

1. Іоніка-Антал Вікторія Степанівна – директорка Ліцею з гуманітарним та природничим профілем с. Великі Береги Великоберезької ТГ Берегівського району Закарпатської області;
2. Кантор Йосип Йожефович – керівник відділу освіти, культури, молоді та спорту Великодобронської ТГ Ужгородського району Закарпатської області;
3. Галас Катерина Палівна – заступник директора Варівського ліцею імені Ференца Ракоці ІІ;
4. Уйфалуші Василь Васильович – вчитель Пийтерфолвівської закладу загальної середньої освіти ім. Ференца Келчеі Пийтерфолвівської ТГ Берегівського району Закарпатської області.

Гарант освітньої програми: Іжак Тібор Йосипович

кандидат географічних наук,
заступник завідувача кафедри географії та туризму,
керівник проєктної групи

Загальна характеристика

Наказом МОН України від 19. 11. 2024 № 1625 «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021», вищим начальним закладам запропоновано розробити та запровадити освітні програми та навчальні плани згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту», з врахуванням змін в Законі України «Про освіту» та у Проєкті Стандарту вищої освіти України перший (бакалаврський) рівень, галузь знань **А Освіта**, предметна спеціальність **А4.07 Географія**. Враховано також ст. 6^2 Закону України «Про основи національного спротиву» та наказ МОН України від 30.06.2026 №1002.

ОП «Географія» розроблена проєктною групою кафедри географії та туризму закладу вищої освіти Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ. До розроблення ОП залучені науково-педагогічні працівники кафедри географії та туризму та інших кафедр, які забезпечують освітній процес спеціальності інституту, а також внутрішні та зовнішні стейкхолдери. Програма постійно вдосконалюється проєктною групою відповідно до змін нормативних документів, вимог суспільства та ринку праці, пропозицій внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів.

Освітня програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій і *встановлює*:

- обсяг і термін навчання бакалаврів;
- загальні компетентності;
- фахові компетентності за спеціальністю;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для набуття компетентностей освітньої програми;
- вимоги до структури навчальних дисциплін.

Освітня програма використовується для:

- розроблення навчальних планів та робочих навчальних планів;
- складання програм навчальних дисциплін і практик, змісту індивідуальних завдань;
- формування індивідуальних планів студентів;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- акредитації освітньої програми;
- зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації бакалаврів предметної спеціальності **А4.07 Географія**;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Користувачі освітньої програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці ІІ;
- викладачі Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ, які здійснюють підготовку бакалаврів предметної спеціальності **А4.07 Географія**;
- екзаменаційна комісія;
- приймальна комісія Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ.

2. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПРЕДМЕТНОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ А4.07 Географія

Повна назва закладу вищої освіти	Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	**А Освіта**
Предметна спеціальність	**А4.07 Географія**
Офіційна назва освітньої програми	Освітня програма «Географія»
Форми навчання	Інституційна (денна, заочна, дистанційна)
Освітня кваліфікація	Бакалавр середньої освіти за спеціальністю "Середня освіта (Географія)"
Професійна кваліфікація	Вчитель-бакалавр (Середня освіта (Географія)
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр середньої освіти. Середня освіта (Географія). Вчитель географії
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС; термін навчання 3 роки 10 місяців
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень; QF-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова(и) викладання	Угорська, українська.
Термін дії освітньої програми	Сертифікат про акредитацію ІП № 07006908 від 25.01.2019 р., строк дії сертифіката 01.07.2028 р. відповідно до рішення Акредитаційної комісії 12.06.2018 р. протокол № 130. Наказ МОН України від 20.06.2018 р. № 662.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdily/kafedri/kafedra-heohrafiyi-ta-turizmu/dokumenti-ta-materiali/
Опис предметної області	**Об'єкт вивчення:** освітній процес у закладах середньої освіти (за географією). **Цілі навчання**: формування інтегральних, загальних і фахових компетентностей вчителя закладу середньої освіти, необхідних для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності; підготовка фахівців, здатних виявляти та ефективно розв'язувати спеціалізовані завдання і практичні проблеми інноваційного та наукового характеру в галузі шкільної географічної освіти, педагогіки та методики

	сучасної середньої освіти; формування здатності студентів володіти і застосовувати у професійній діяльності дві мови (українську, угорську). Освітня програма враховує специфічні цілі ЗВО, а саме: розвиток конкурентоспроможності та інноваційності регіону. ***Теоретичний зміст предметної області:*** поняття, категорії, наукові концепції та принципи фундаментальних і прикладних наук галузі, достатні для формування предметних компетентностей за предметною спеціальністю **А4.07 Географія**, теоретичні основи наук про освіту, загальної і вікової психології, методики навчання географії у закладах загальної середньої освіти. ***Методи, методики та технології:*** загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, методи географії, освітні технології та методики формування компетентностей за предметною спеціальністю **А4.07 Географія** в закладах загальної середньої освіти, моніторинг педагогічної діяльності, інформаційно-комунікаційні технології. ***Інструментарій та обладнання:*** сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання для освітнього процесу; спеціалізоване технологічне обладнання і програмне забезпечення; бібліотечні ресурси та технології; бази для проведення навчальних і виробничої практик (за договорами про співпрацю).
Академічні права випускників	Можливість продовження навчання на другому рівні вищої освіти. Доступність освітніх програм, дослідницьких грантів та стипендії (у тому числі і за кордоном), що містять додаткові освітні компоненти; Набуття сучасних кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
Працевлаштування випускників	Заклади загальної та спеціалізованої, професійної (професійно-технічної), позашкільної, фахової передвищої освіти, міжшкільні ресурсні центри (міжшкільні навчально-виробничі комбінати), установи та організації у сфері освіти.

3. ВИМОГИ ПРОФЕСІЙНИХ СТАНДАРТІВ

1. Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання	
за освітньою програмою «Географія», та її результатами навчання	Для здобуття освітнього рівня «бакалавр» можуть вступати особи, що здобули повну загальну середню освіту або освітній рівень «молодший бакалавр», що засвідчено свідоцтвом про повну загальну середню освіту або дипломом молодшого бакалавра. Для підтвердження своїх результатів навчання особи, що вступають на навчання за освітніми програмами певної спеціальності з підготовки бакалаврів, подають сертифікати Зовнішнього незалежного оцінювання з певних предметів.
V Обсяг кредитів ЄКТС	
необхідний для здобуття ступеня вищої освіти бакалавр	– на основі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС. Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення формування загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, визначених даним Стандартом. Мінімальний обсяг навчальних і виробничих практик – не менше 5% обсягу освітньої програми; – якщо освітня програма передбачає поєднання предметних спеціальностей, то кількість кредитів ЄКТС на додаткову спеціальність має бути достатньою для формування компетентностей відповідних предметних спеціальностей; – заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані за попередньою освітньою програмою підготовки молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) зі спеціальностей галузі знань **А Освіта** та спеціальностей, що відповідають освітній програмі; – заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані за

	попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти в обсязі не більше ніж 60 кредитів ЄКТС.
2. Перелік обов'язкових компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з географії, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	**ЗК1**. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях. **ЗК2**. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності. **ЗК3**. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю. **ЗК4**. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі. **ЗК5**. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів). **ЗК6**. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня. **ЗК7**. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. **ЗК8.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її

	місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій. **ЗК9.** Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку. **ЗК10.** Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу. **ЗК11.** Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. **ЗК12.** Брати участь у національному спротиві.[1]
Фахові компетентності (ФК)	**ФК1.** Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету. **ФК2.** Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності. **ФК3.** Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів. **ФК4.** Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення. **ФК5**. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного

[1] Для здобувачів вищої освіти, які в обов'язковому порядку вивчають ОК «Основи національного спротиву» відповідно до Закону України № 1702-IX від 16.07.2021 р. «Про основи національного спротиву» та Наказу МОН України №1002 від 30.06.2026 про Типову програму дисципліни «Основи національного спротиву».

	підходу, аналізувати результати їхнього навчання. **ФК6.** Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них. **ФК7**. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'я збережувальних технологій під час освітнього процесу. **ФК8**. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства. **ФК9**. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.
Предметні компетентності (ПК) предметної спеціальності А4.07 Географія	**ПК1.** Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства. **ПК2.** Здатність доцільно і критично використовувати географічні поняття, концепції, парадигми, теорії, ідеї, принципи для пояснення письмовими, усними та візуальними засобами географічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, державному, локальному). **ПК3.** Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі (світу), материків і океанів, України. **ПК4.** Здатність розуміти та пояснювати особливості природних компонентів і об'єктів у сферах географічної оболонки, взаємозв'язки в ландшафтах. **ПК5.** Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного

	виробництва, просторових процесів і форм організації життя людей. **ПК6.** Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати й пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України та регіону. **ПК 7.** Здатність чітко й логічно відтворювати основні теорії та закони, оцінювати нові відомості й інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної природничо-наукової картини світу відповідно до вимог Державного стандарту загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство» в школі. **ПК8.** Здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній і позашкільній роботі з учнівською молоддю.
3. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання	
Результати навчання (РН)	**РН1**. *Відтворює* основні концепції та принципи педагогіки і психології; *враховує* в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів. **РН2**. *Демонструє* вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання. **РН3**. *Називає* і *аналізує* методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; *класифікує* форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти. **РН4**. *Здійснює* добір і *застосовує* сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично *оцінює* результати їх навчання та ефективність уроку. **РН5**. *Вибирає* відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; *аналізує* динаміку особистісного розвитку учнів, *визначає* ефективні шляхи їх мотивації до

	саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них. **РН6**. *Називає* і *пояснює* принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'я збереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками. **РН7**. *Демонструє* знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), *оперує* базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності. **РН8**. *Генерує* обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами. **РН9**. *Застосовує* сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності. **РН10.** *Демонструє* володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності. **РН11**. *Виявляє* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснює* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності. **РН12.** *Аналізує* власну педагогічну діяльність та її результати, *здійснює* об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей. **РН13**. *Демонструє* знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні. **РН14**. Знати основні запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до

	корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосувати їх в професійній діяльності.
Програмні результати навчання (ПРН) для предметної спеціальності А4.07 Географія	**ПРН-1.** *Знає* та *розуміє* основні концепції, парадигми, теорії та загальну структуру географії, предмет її дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи історії розвитку географічної науки. **ПРН-2.** *Пояснює* просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях. **ПРН-3**. *Описує* основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих їхніх компонентів, класифікує зв'язки й залежності між компонентами, знає причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них. **ПРН-4**. *Пояснює* зміни, які відбуваються в географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, *формулює* наслідки й детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства. **ПРН-5**. *Формує* в учнів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі, застосовувати алгоритми користування друкованою і цифровою картографічною продукцією при характеристиці окремих географічних об`єктів і територій. **ПРН-6**. *Застосовує* базовий понятєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природно-географічні та суспільно-географічні явища і процеси, пов'язувати й порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії. **ПРН-7**. *Уміє* характеризувати природні регіони, ландшафти й біогеоценози, пояснювати їхні особливості та взаємозв'язки, сформовані географічним положенням й іншими географічними чинниками (зокрема під час навчальних польових практик). **ПРН-8**. *Розуміє* глобальні суспільно-географічні процеси, *вміє* складати характеристики населення світу, секторів і галузей світового господарства.

	ПРН-9. *Характеризує і оцінює* природні умови і ресурси, населення та господарство України, її роль і місце в сучасних суспільно-географічних процесах у світі; *знає* і *розуміє* географічні особливості свого адміністративного регіону. **ПРН-10**. *Знає, розуміє і демонструє здатність реалізовувати* теоретичні й методичні засади навчання географії для виконання освітньої програми в базовій середній школі. **ПРН-11**. *Добирає* міжпредметні зв'язки курсів географії в базовій середній школі з метою формування в учнів природничо-наукової компетентності відповідно до вимог Державного стандарту загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство»; *володіє* методикою навчання пропедевтичного курсу «Природознавство». **ПРН-12**. *Дотримується сам* під час польових навчальних практик *та формує* відповідальне ставлення учнів до природи, повагу до культурних цінностей і традицій місцевого населення під час екскурсій, походів і експедицій з учнівською молоддю. **ПРН-13**. Володіти базовими знаннями щодо структури, завдань і функцій національного спротиву та вміння застосовувати їх на практиці.[2]

[2] Для здобувачів вищої освіти, які в обов'язковому порядку вивчають ОК «Основи національного спротиву» відповідно до Закону України № 1702-IX від 16.07.2021 р. «Про основи національного спротиву» та Наказу МОН України №1002 від 30.06.2026 про Типову програму дисципліни «Основи національного спротиву».

4. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі атестаційного іспиту (іспитів) та публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до атестаційного іспиту (іспитів)	Атестаційний іспит (іспити) має оцінити рівень досягнення результатів навчання, визначених Стандартом та освітньою програмою.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота повинна містити розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми в галузі середньої освіти (за предметною спеціальністю), що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та інших видів академічної недоброчесності. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.
Вимоги до публічного захисту (демонстрації)	У процесі публічного захисту претендент ступеня бакалавра повинен показати уміння чітко і упевнено викладати зміст виконаних досліджень, аргументовано відповідати на запитання і вести наукову дискусію. Доповідь студента повинна супроводжуватися презентаційними матеріалами та пояснювальною запискою, призначеними для загального перегляду. Ухвалення екзаменаційною комісією рішення про присудження ступеня бакалавра, присвоєння професійної кваліфікації та видачу диплома бакалавра за результатами підсумкової атестації студентів оголошуються того самого дня після оформлення в установленому порядку протоколів засідань екзаменаційної комісії.

Випускна атестація здійснюється оцінюванням ступеню сформованості компетентностей. Форма атестації – виконання комплексного кваліфікаційного

іспиту та захисту бакалаврської роботи із присвоєнням освітньої кваліфікації бакалавр зі предметною спеціальністю **А4.07 Географія**. Атестація здійснюється відкрито та публічно.

Терміни навчання за формами

Очна форма – 3 роки 10 місяців, заочна – 3 роки 10 місяців.

Структурно-логічна схема

Послідовність навчальної діяльності здобувача за очною формою навчання (денна):

Семестр	Види навчальної діяльності
I **30 кр.**	Дисципліни загальної підготовки – 3 кред. Дисципліни професійної підготовки– 27 кред.
II **30 кр.**	Дисципліни загальної підготовки – 3 кред. Дисципліни професійної підготовки – 19 кред. Дисципліни вільного вибору студента – 8 кред.
III **30 кр.**	Дисципліни загальної підготовки – 3 кред. Дисципліни професійної підготовки – 19 кред. Дисципліни вільного вибору студента – 8 кред.
IV **30 кр.**	Дисципліни професійної підготовки – 14 кред. Дисципліни вільного вибору студента – 8 кред. Практична підготовка – 8 кред.
V **30 кр.**	Дисципліни професійної підготовки – 19 кред. Дисципліни вільного вибору студента – 8 кред. Практична підготовка – 3 кред.
VI **30 кр.**	Дисципліни професійної підготовки – 11 кред. Дисципліни вільного вибору студента – 8 кред. Практична підготовка – 11 кред.
VII **30 кр.**	Дисципліни професійної підготовки – 13 кред. Дисципліни вільного вибору студента – 8 кред. Практична підготовка – 9 кред.
VIII **30 кр.**	Дисципліни загальної підготовки – 3 кред. Дисципліни професійної підготовки – 9 кред. Дисципліни вільного вибору студента – 12 кред. Практична підготовка та атестація– 6 кред.

Послідовність навчальної діяльності здобувача (вивчення обов'язкових освітніх компонент):

<table>
<tr><td></td><td colspan="8">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="13">Шифри навчальних дисциплін</td><td>I</td><td>II</td><td>III</td><td colspan="2">IV</td><td>V</td><td>VI</td><td>VII</td><td>VIII</td></tr>
<tr><td>ОК 1</td><td>ОК 2</td><td></td><td colspan="2"></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>ОК 3</td><td colspan="2"></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td colspan="2"></td><td></td><td></td><td></td><td>ОК 4</td></tr>
<tr><td>ОК 5</td><td></td><td rowspan="2">ОК 23</td><td></td><td rowspan="3">ОК 33</td><td></td><td></td><td rowspan="3">ОК 34, ОК 35</td><td></td><td rowspan="6">ОК 36, ОК 37</td></tr>
<tr><td>ОК 14</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>ОК 12, ОК 13, ОК 15</td><td>ОК 16, ОК 17, ОК 18</td><td>ОК 19</td><td>ОК 20, ОК 21</td><td>ОК 27, ОК 30</td><td>ОК 28, ОК 30</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>ОК 22</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>ОК 6</td><td>ОК 7</td><td>ОК 7</td><td colspan="2">ОК 9, ОК 34</td><td>ОК 10, ОК 34</td><td>ОК 34</td><td>ОК 35</td><td>ОК 11</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>ОК 24</td><td colspan="2">ОК 25</td><td>ОК 26, ОК 27</td><td></td><td>ОК 29, ОК 31</td><td>ОК 31</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td colspan="2">ОК 32</td><td></td><td colspan="2">ОК 8</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td colspan="2"></td><td></td><td colspan="2">ОК 32</td><td></td></tr>
</table>

5. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Ресурсне забезпечення	
Кадрове забезпечення	Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку бакалаврів освітньо-професійної програми **«Географія»**, відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес забезпечують науково-педагогічні працівники кафедр інституту, серед яких доктори, кандидати наук, професори, доценти, старші викладачі. Викладачі, що забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у фахових, наукометричних виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Всі науково-педагогічні працівники проходять підвищення кваліфікації відповідно до укладених графіків.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки бакалаврів освітньо-професійної програми **«Географія»** відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес здійснюється в спеціалізованих кабінетах з мультимедійним обладнанням, з використанням інструментів та обладнання, необхідних для навчання географії в середній школі, та в спеціалізованих лабораторіях із сучасним оснащенням. Приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки. Соціально-побутова інфраструктура та кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення професійної підготовки бакалаврів освітньо-професійної програми **«Географія»** відповідає ліцензійним вимогам. Освітні компоненти програми забезпечені навчально-методичними комплексами, до складу яких входять робочі програми, конспекти лекцій, методичні вказівки та рекомендації для виконання практичних та семінарських завдань, рекомендації для виконання самостійної роботи,

	каталоги ресурсів тощо (у тому числі електронні версії); лабораторіями інформаційних технологій; фаховими кабінетами/лабораторіями; пакетами спеціалізованих ліцензованих програм. Студенти користуються фондами бібліотеки інституту, мають доступ до електронних посібників, періодичних видань, довідкової літератури.
Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Студенти можуть брати участь у програмах національної кредитної мобільності. Порядок організації програм академічної мобільності та порядок визнання результатів навчання учасників програм встановлюють: «Положення про академічну мобільність студентів Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ».
Міжнародна кредитна мобільність	Студенти можуть брати участь у програмах міжнародної кредитної мобільності згідно з укладеними угодами між ЗУІ та закладами вищої освіти щодо програм академічної мобільності студентів. Порядок організації програм академічної мобільності та порядок визнання результатів навчання учасників програм встановлюють: «Положення про академічну мобільність студентів Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ».
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено.

6. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Вимоги до попереднього рівня освіти здобувачів

Особа має право здобувати ступінь бакалавра на основі повної загальної середньої освіти, а також ступеня молодшого спеціаліста, ступеня бакалавра, здобутого за спорідненою спеціальністю (напрямом підготовки), за умови успішного проходження додаткових вступних випробувань.

Обсяг програми за рекомендованою та вибірковою частинами

Обсяг освітньо-професійної програми становить 240 кредитів ЄКТС. Загальна, професійна та практична складова обов'язкової частини програми становить 180 кредитів ЄКТС (75%). Обсяг вибіркової частини студентів – 60 кредитів ЄКТС (25%).

Розподіл обсягу програми за видами навчальної діяльності

Код за навчальним планом	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота	Кількість кредитів ECTS	Форма контрою
1.1.	**ОБОВЯЗКОВА ЗАГАЛЬНА ПІДГОТОВКА**	**12**	
ОК1	Історія та культура України	3	залік
ОК2	Історія та культура угорського народу	3	залік
ОК3	Філософія	3	залік
ОК4	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	екзамен
1.2.	**ОБОВЯЗКОВА ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА**	**132**	
ОК 5	Сучасні інформаційні технології в географії	3	залік
ОК 6	Психологія	4	екзамен
ОК 7	Педагогіка	6	залік та екзамен
ОК 8	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
ОК 9	Методика навчання фізичної географії	4	екзамен
ОК 10	Методика навчання економічної та соціальної географії	4	екзамен
ОК 11	Методика навчання регіональних географічних дисциплін	4	екзамен
ОК 12	Загальне землезнавство	6	екзамен
ОК 13	Астрономічна географія	4	залік
ОК 14	Картографія з основами топографії	5	екзамен
ОК 15	Геологія	5	екзамен
ОК 16	Геоморфологія	5	екзамен
ОК 17	Метеорологія і кліматологія	6	екзамен
ОК 18	Гідрологія	5	екзамен
ОК 19	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства	3	екзамен
ОК 20	Біогеографія	3	екзамен

Код за навчальним планом	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота	Кількість кредитів ECTS	Форма контрою
ОК 21	Ландшафтознавство	3	екзамен
ОК 22	Основи наукових досліджень в географії	4	залік
ОК 23	ГІС	5	залік
ОК 24	Основи суспільної географії	4	екзамен
ОК 25	Географія світового господарства	4	екзамен
ОК 26	Географія населення	5	екзамен
ОК 27	Охорона навколишнього середовища	4	екзамен
ОК 28	Фізична географія України	4	екзамен
ОК 29	Економічна і соціальна географія України	6	екзамен
ОК 30	Фізична географія материків і океанів	10	екзамен
ОК 31	Регіональна економічна і соціальна географія	12	екзамен
ОК 32	Курсова робота	4	залік
1.3.	**ОБОВЯЗКОВА ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА ТА АТЕСТАЦІЯ**	**36**	
ОК 33	Навчальна польова фізико-географічна практика	3	залік
ОК 34	Практика з організації краєзнавчої та країнознавчої роботи в школі	3	залік
ОК 35	Педагогічна практика	21	залік
ОК 36	Переддипломна практика	3	залік
ОК 37	Атестація	3	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		**180**	
Загальний обсяг вибіркових компонентів:		**60**	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		**240**	
Базова загальновійськова підготовка*		**3**	
ОНС	Основи національного спротиву*	3	залік

** ОК «Основи національного спротиву» обов'язкова для здобувачів вищої освіти, громадян України чоловічої статі, які навчаються за денною формою навчання, відповідно до Закону України № 1702-IX від 16.07.2021 р. «Про основи національного спротиву» та Наказу МОН України №1002 від 30.06.2026 про Типову програму дисципліни «Основи національного спротиву».*

7. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту». Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Закарпатському угорському інституті імені Ф. Ракоці II, що оприлюднений на сайті інституту за адресою: https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2021/11/polozhennja-pro-sistemu-vnutrishnogo-zabezpechennja-jakosti-osviti.pdf.

Система забезпечення якості освітньої діяльності у ЗВО та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), передбачає здійснення таких процедур і заходів:

1) визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;
2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників ЗВО;
4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників у формі стажування або проходження курсів підвищення кваліфікації з одержанням відповідного підтверджувального документа не рідше ніж один раз на п'ять років або шляхом захисту дисертації;
5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, рівні вищої освіти та кваліфікації;
8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти;
9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення якості освітньої діяльності ЗВО та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Вимоги до структури програм дисциплін, практик, індивідуальних завдань

Результати навчання бакалавра визначаються за видами навчальної діяльності, як конкретизація програмних (інтегративних) результатів навчання в програмах навчальних дисциплін, практик, індивідуальних завдань і застосовуються як критерії відбору необхідних змістових модулів та відповідних навчальних елементів.

Зв'язок освітньої програми з програмами підготовки за видами навчальної діяльності забезпечує якість вищої освіти на стадії проєктування.

Програма дисципліни має визначати також загальний час на засвоєння, форму

підсумкового контролю, перелік базових дисциплін, вимоги до інформаційно-методичного забезпечення, вимоги до засобів діагностики та критеріїв оцінювання, вимоги до структури робочої програми дисципліни.

8. ПРО ВИВЧЕННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ЧАСТИНИ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Відповідно до «Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських», що затверджено Постановою Кабінету Міністрів України №734 від 21.06.2024 р., Листа Міністерства освіти і науки України №1/4893-25 від 14.03.2025 р. та Наказу ректора і президента ЗУІ №… від 17.03.2025 р. ввести до ОП вибірковий освітній компонент (навчальну дисципліну) «Теоретична частина базової загальновійськової підготовки» в обсязі 3 кредитів ЄКТС (90 годин).

Базову загальновійськову підготовку (БЗВП) обов'язково проходять громадяни України чоловічої статі, які навчаються за денною формою здобуття вищої освіти.

Від проходження базової загальновійськової підготовки звільняються ті з них, які:

– визнані за станом здоров'я непридатними до військової служби;

– до набуття громадянства України пройшли військову службу в інших державах;

– проходили військову службу;

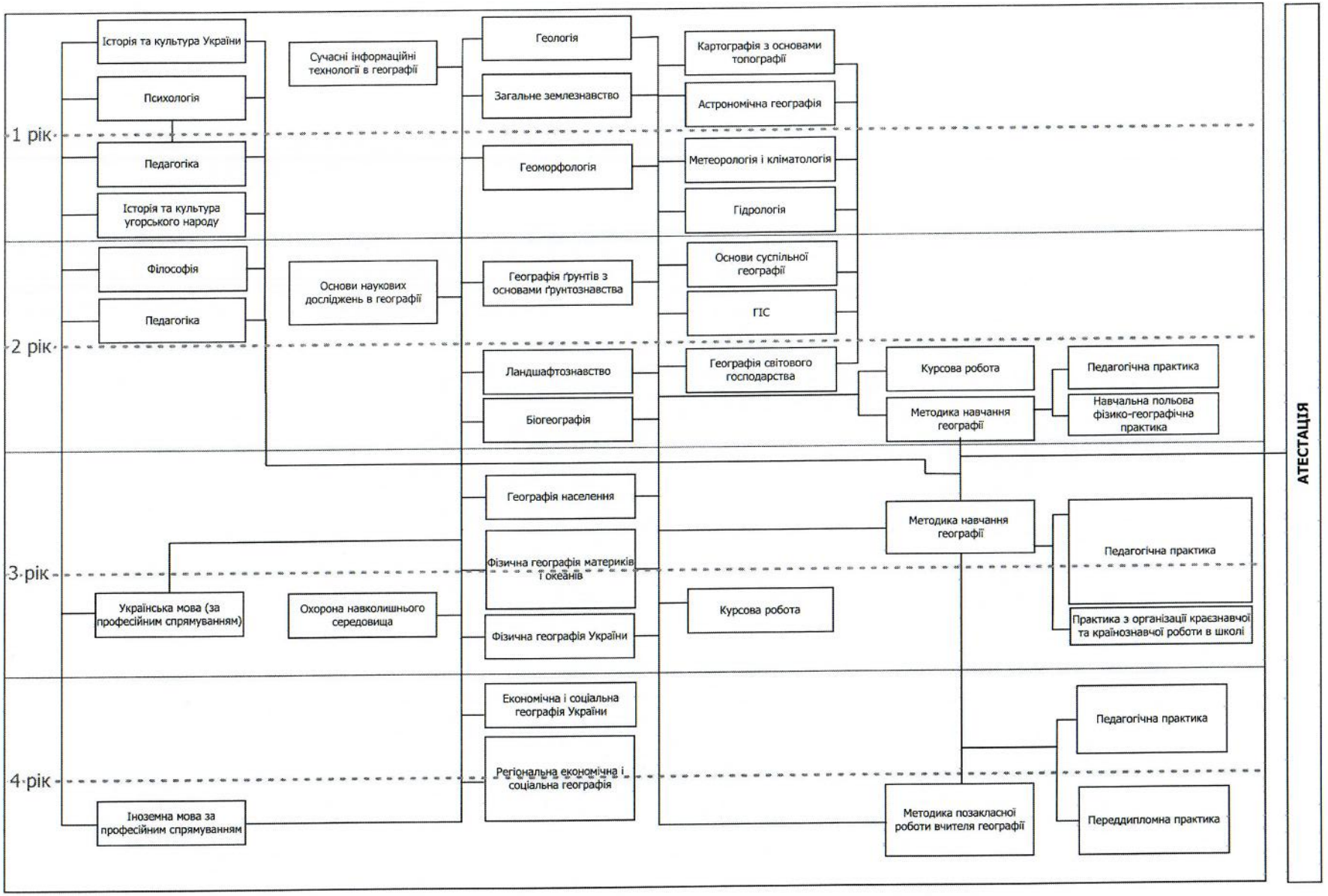
– мають сертифікат про проходження базової підготовки та здобуття військово-облікової спеціальності;

– здобувачі вищої освіти – іноземні громадяни.

Інших причин звільнення від БЗВП законодавством не передбачається.

Відмова від вивчення навчальної дисципліни «Теоретична частина базової загальновійськової підготовки» здобувачами ЗУІ, для яких вона є обов'язковою, отримання незадовільної оцінки за результатами підсумкового контролю є підставою для відрахування здобувачів за порушення вимог законодавства України (пп. 4, 5 ч. 1 статті 46 Закону України «Про вищу освіту»).

9. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОП

10. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма оприлюднюється на сайті інституту до початку прийому на навчання до ЗВО відповідно до Правил прийому.

Відповідальність за впровадження освітньої програми та забезпечення якості вищої освіти несуть завідувач випускової кафедри та гарант ОП за спеціальністю.

11. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Про вищу освіту: Закон України від 05 вересня 2017 р. №2145-VIII (останні зміни від 25.09.2020). URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
2. Національна рамка кваліфікацій: Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519 URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п.
3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#n5.
4. Зміни до Національного класифікатору "Класифікатор професій" ДК 003:2010: Наказ Мінекономіки від 18.08.2020 № 1574. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1574915-20#Text.
5. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (останні зміни від 01.02.2017). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text
6. Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ МОН України у редакції від 30.04.2020 р. № 584. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metod-rekomendacziyi.docx
7. Професійний стандарт за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)" Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 2736-20 від 23 грудня 2020 р. URL: https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=22daac6a-f0db-4de0-8d49-47aa6b2ecb99

8. Про затвердження Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), спеціалізацій предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)), спеціалізацій спеціальностей 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) та 016 Спеціальна освіта, за якими здійснюється розміщення державного (регіонального) замовлення. Наказ №260 МОН України від 04.03.2024 р. https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-pereliku-predmetnih-specialnostej-specialnosti-014-serednya-osvita-za-predmetnimi-specialnostyami-specializacij-predmetnoyi-specialnosti-01402-serednya-osvita-mova-ta-zarubizhna-literatura
9. Постанова Кабінету Міністрів України №734 від 21.06.2024 р. «Порядок проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських». https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-%D0%BF#Text
10. НАКАЗ Міністерства освіти і науки України №1625 від 19.11.2025 р. Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1833-24#Text
11. Концепції розвитку педагогічної освіти https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti
12. Закон ВР України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», документ 2704-VIII, чинний, поточна редакція від 31.12.2023, підстава - 2801-IX. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text
13. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.07.2023 № 898 «Методичні рекомендації щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах вищої освіти України». Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0898729-23#Text
14. Постанова Кабінету міністрів України від 30.08.2024 № 1021 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти». Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text
15. Закон України «Про основи національного спротиву» від 16.07.2021 №1702-IX, із змінами, внесеними Законом України №4826-IX від 25.03.2026. [Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text].
16. Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.06.2026 №1002 «Про затвердження Типової програми навчальної дисципліни “Основи національного спротиву”.

12. ДОДАТКИ

Додаток 1

Таблиця 1

Матриця відповідності освітніх компонентів ОП та визначених компетентностей випускника

Освітні компо-ненти	Компетентності																											
	ЗК-1	ЗК-2	ЗК-3	ЗК-4	ЗК-5	ЗК-6	ЗК-7	ЗК-8	ЗК-9	ЗК-10	ЗК-11	ЗК-13	ФК-1	ФК-2	ФК-3	ФК-4	ФК-5	ФК-6	ФК-7	ФК-8	ФК-9	ПК1	ПК2	ПК3	ПК4	ПК5	ПК6	ПК7	ПК8
ОК 1								+								+												
ОК 2								+								+												
ОК 3	+					+																+			+			
ОК 4			+											+														
ОК 5	+			+									+					+						+				
ОК 6	+				+	+				+			+							+		+						
ОК 7		+				+			+				+		+	+	+								+		+	
ОК 8			+		+									+														
ОК 9		+						+					+		+	+					+		+	+	+		+	+	+
ОК 10		+		+									+		+	+	+	+			+		+	+	+	+	+		+
ОК 11		+		+									+		+	+	+	+			+		+	+	+	+	+		+
ОК 12	+			+				+					+									+	+	+	+				
ОК 13	+			+				+							+							+	+					+	
ОК 14	+			+									+		+									+					+
ОК 15		+		+				+					+									+	+	+				+	
ОК 16		+		+				+					+									+	+	+				+	
ОК 17				+				+					+									+		+					
ОК 18				+				+					+			+						+			+			+	
ОК 19				+				+					+			+						+			+				+
ОК 20		+						+											+			+			+				
ОК 21	+												+			+							+				+		
ОК 22	+			+		+							+										+	+					

Освітні компо-ненти	Компетентності																													
	ЗК-1	ЗК-2	ЗК-3	ЗК-4	ЗК-5	ЗК-6	ЗК-7	ЗК-8	ЗК-9	ЗК-10	ЗК-11	ЗК-13	ФК-1	ФК-2	ФК-3	ФК-4	ФК-5	ФК-6	ФК-7	ФК-8	ФК-9	ПК1	ПК2	ПК3	ПК4	ПК5	ПК6	ПК7	ПК8
ОК 23	+			+									+		+									+					+
ОК 24		+						+					+			+						+					+		
ОК 25		+						+								+							+			+			
ОК 26		+						+								+							+			+			
ОК 27	+												+									+	+	+			+		
ОК 28								+					+									+		+			+		
ОК 29								+					+											+			+		
ОК 30		+						+					+									+		+				+	
ОК 31		+						+					+										+			+			
ОК 32	+	+		+				+		+	+		+		+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 33	+	+								+	+		+	+	+	+	+		+			+	+	+				+	+
ОК 34	+	+		+		+			+	+	+			+	+	+		+	+	+	+		+	+				+	+
ОК 35	+	+			+				+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+		+	+				+	+
ОК 36	+	+		+		+				+					+		+	+				+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 37	+	+	+	+	+	+	+				+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОНС												+																		

Таблиця 2

Матриця відповідності освітніх компонентів ОП та визначених програмних результатів навчання

Освітні компоненти	Програмні результати навчання																												
	РН1	РН2	РН3	РН4	РН5	РН6	РН7	РН8	РН9	РН10	РН11	РН12	РН13	РН14	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13
ОК 1							+		+	+			+														
ОК 2							+	+	+	+			+														
ОК 3							+		+																		
ОК 4		+						+																			
ОК 5						+	+		+	+	+				+							+					
ОК 6	+					+	+	+			+	+	+														
ОК 7	+		+	+		+	+	+			+																
ОК 8		+						+							+								+				
ОК 9	+	+		+	+	+	+	+			+	+	+		+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	
ОК 10	+	+		+	+	+	+	+			+		+		+			+	+	+	+		+	+	+	+	
ОК 11	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ОК 12							+	+			+		+			+	+	+		+	+	+					
ОК 13											+		+							+							
ОК 14									+	+	+									+	+						
ОК 15							+				+		+		+	+	+			+	+						
ОК 16							+				+		+		+	+	+			+	+						
ОК 17							+				+		+		+	+		+		+							
ОК 18							+				+		+		+	+		+		+							
ОК 19							+				+		+		+	+		+		+							

Освітні компоненти	Програмні результати навчання																											
	РН1	РН2	РН3	РН4	РН5	РН6	РН7	РН8	РН9	РН10	РН11	РН12	РН13	РН14	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13
ОК 20							+				+		+		+		+	+		+							
ОК 21							+	+							+	+	+	+		+							
ОК 22							+	+			+	+	+	+	+					+	+	+	+				
ОК 23								+	+	+					+					+	+						
ОК 24							+	+			+				+		+	+		+	+	+					
ОК 25											+				+		+	+		+	+	+					
ОК 26												+			+			+		+	+	+					
ОК 27											+	+			+	+	+	+		+	+						
ОК 28							+				+		+		+	+	+			+	+		+				
ОК 29							+				+	+			+		+	+		+	+	+					
ОК 30							+				+		+		+	+	+	+		+	+						
ОК 31												+			+		+	+		+	+	+					
ОК 32	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ОК 33			+			+	+	+			+	+	+	+	+	+	+			+	+				+	+	
ОК 34	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+			+	+	+	
ОК 35	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	
ОК 36		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ОК 37	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ОНС																											+